

Білім алушылардың сауалнама нәтижелері

"Академик Е.А. Бөкетов атындағы ҚарМУ білім алушыларының қашықтықтан оқытуға қанағаттану дәрежесі".

Қашықтықтан оқытуды іске асырудың тиімділігін талдау мақсатында білім беру сапасын бағалау және мониторинг бөлімі университет білім алушыларына онлайн сауалнама жүргізді.

Сауалнамаға 2610 студент қатысты, оның ішінде қазақ бөлімшесі – 1976, орыс бөлімшесі – 634 адам.

Сауалнама барлық курстардың студенттерін қамтыды. Сауалнаманы талдауға сүйене отырып, студенттердің 92,2% - интернет ресурстарға қол жетімділік бар, ал 7,8%-ы интернетке желісінің жоқтығын немесе қол жетімділіктің қиындығын атап өтеді (төмен жылдамдық, желідегі проблемалар, мобильді интернет тез аяқталады, тұрғылықты жеріне байланысты үзілістер және т.б.). Студенттердің білім беру платформаларына кіру үшін пайдаланатын құрылғының негізгі түрі-смартфон-85,8%, екінші орында – ноутбуктер – 57,8%, үшінші орында-стационарлық компьютер-18,5%, планшетті студенттердің 4,8%-ы пайдаланады. Оқытушылар студенттерге тапсырмаларды жүктеу кезінде осы фактіге назар аударуы керек.

Студенттер анықтамалық материалдарды орналастырудың сапасы мен көлемін келесідей бағалады: студенттердің 79%-ы оқу мазмұнын жоғары, 17,9%-ы материалдардың шектеулі екендігін, студенттердің аз ғана пайызы (3,0%) платформада қажетті материалдардың жоқтығын атап өтті (оқытушылар ұсынған дәстүрлі оқулықтарды қолданамын; қол жетімді электронды кітаптарды қолданамын т. б.).

Қашықтықтан оқытудың оң жақтарын бағалай отырып, студенттердің 47%-ы пәнді оқыту процесінде жаңа технологияларды, оқытушымен тұрақты байланыстың болуын - 28,4%, білім беру процесінің ашықтығын-16,4% атап өтті. Алайда, бұл ретте қашықтықтан оқытудың оң жақтарын көрмейтіндер 8% құрады. Бұл негізінен сайттың, білім беру платформасының жұмысына байланысты (төмен жылдамдық, сайттың қатып қалуы және т. б.)

Қашықтықтан оқыту процесінде туындайтын қиындықтарды студенттер келесідей бағалады: 46%-ы қашықтықтан оқытуға көшу қиындық тудырмағанын көрсетті, ал 33%-ы техникалық мүмкіндіктердің жоқтығын негізгі қиындық ретінде атап өтті. Студенттердің 7%-ы пәндер бойынша анықтамалық материалдардың көлемі жеткіліксіз екенін көрсетсе, 14%-ы "басқа" жауабын таңдап: тапсырмалардың үлкен көлемі, денсаулыққа теріс әсер ету (компьютерде үнемі отыру), сайттың шамадан тыс жүктелуі, тірі қарым-қатынастың болмауы және т.б.).

Студенттердің 51,3%-ы ҚарМУ кітапханасының электрондық ресурстарын белсенді пайдаланады, 48,6%-ы пайдаланбайды.

Студенттердің 37%-ы университетте қашықтықтан оқытудың жоғары тиімділігін атап өтсе, 35%-ы ҚО процесін жетілдіру бойынша ұсыныс ретінде ыңғайлы интерфейсті әзірлеу, тапсырмаларды тапсыру форматтарын кеңейту

арқылы сайттың жұмысын жақсартуды ұсынды (тек PDF форматы ғана емес). Жиі кездесетін қателіктердің алдын алу үшін студенттер сайттың хост порттарын орнатуды, оларды оқытушыға жібергеннен кейін сайттағы материалдарды өңдеу мүмкіндігін қосуды ұсынды. Студенттердің 13%-ы онлайн-дәрістер өткізу үшін өз платформасын құруды немесе сабақты қайта тыңдау мүмкіндігімен эфирлерді жазу мүмкіндігі бар платформаларда сабақтар өткізуді ұсынды. 7% - ы материалдарды игеру деңгейін өзін-өзі бағалау мүмкіндігі үшін бейне дәрістер мен тест сұрақтарын құруды және оларды білім беру платформасына орналастыруды ұсынды. 6% онлайн платформа (ZOOM және т.б.) арқылы нақты қарым-қатынас режимінде нақты практикалық дағдыларды, тәжірибелерді игеруге байланысты кейбір практикалық сабақтарды өткізу қажеттілігін атап өтті.

Студенттердің 4% білім беру процесіне тарта алатын интерактивті тапсырмалардың көлемін ұлғайтуды (микротоптарда бейнеролик дайындау, онлайн-сауалнама жүргізу және т.б.) және ресми тапсырмалардың пайызын азайтуды (реферат жазу, презентациялар дайындау және т. б.) ұсынды.

Қорытындылар:

1. Жалпы студенттерде университетте қашықтықтан білім беруді жүзеге асырудың оң бағасы байқалады.

2. ҚБТ тиімділігін қамтамасыз ету үшін студенттердің ұсыныстарына, әсіресе оқу материалдарын әзірлеу және білім беру платформаларын пайдалану шеңберінде назар аудару қажет.

Қысқартылған нұсқада ұсынылған нәтижелер